MONARCHY

An Independent Magazine - Независни магазин | Година III *Број* 3

КНЕЗ ПАВЛЕ КАРАЂОРЂЕВИЋ КОНАЧНО РЕХАБИЛИТОВАН

Исправка историјске неправде

ИСТОРИЧАРИ

Краљ Петар II није абдицирао, то је Брозова кампања

КЕНСИНГТОН ПАЛАТА

Завирите у дом Вилијама и Кејт

ОБНОВИМО ХИЛАНДАР!

ПОШАЉИ ПОРУКУ ЗА БУДУЋЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ!

СМС НА БРОЈ

1198

цена поруке је 50 дин + порези

mts telenor vip

ПОЗИВ НА БРОЈ

0900 500 506

позив из фиксне мреже је 50 дин + порез
позив из мобилне мреже је 150 дин + порези

Прилози се могу уплатити и на рачуне:
250-2615061-83 Eurobank EFG
160-55566-24 Banca Intesa

СА БЛАГОСЛОВОМ
СВЕТОГ АРХИЈЕРЕЈСКОГ САБОРА
СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ ЦРКВЕ

www.hilandar.org

МЕДИЈСКИ ПОКРОВИТЕЉ: РТС

ПОДРШКА: Београд

Telekom Srbija telenor vip

MONARCHY
МОНАРХИЈА
An Independent Magazine - Независни магазин

Оснивач и издавач:
Културни форум, Сремска Митровица
Босутски пут 78
тел./фах: +381 22 617 522
моб. +381 64 3924 977
e-mail:monarhija@kulturniforum.com
region1@open.telekom.rs
www.kulturniforum.com

Суиздавач:
Иницијатива за Краљевину Србију
Нови Сад, Приштинска 2
тел. +381 21 520 037
моб. +381 63 83 00 181
e-mail:ljiljana@monarhija.net
www.monarhija.net

Главни и одговорни уредник
Радомир Јовелић Вишеров

Редакција
др Жељко Вучковић, проф. Љиљана Вујковић, Љиљана Јовановић, Ивана Јовелић,

Секретар редакције
Љиљана Јовановић

Информације
Културни форум

Дизајн и прелом
Алксандра Јовелић

Уплата за претплату и друге маркетиншке услуге на рачун број:
245-76772-93 код АГРОБАНКА ад

Рукописи и фотографије се не враћају.

За изнете чињенице у ауторским текстовима није одговорна редакција.

ЦИП-Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
COBISS-ID 215079687
ISSN 1452-5577

ИЗ САДРЖАЈА

КНЕЗ ПАВЛЕ КАРАЂОРЂЕВИЋ КОНАЧНО РЕХАБИЛИТОВАН
Исправка историјске неправде 7

ФОРМИРАН ОДБОР ЗА ЕКСХУМАЦИЈУ И ПРЕНОС ПОСМРТНИХ ОСТАТАКА
Сахрана кнеза Павла на јесен на Опленцу 13

ИСТОРИЧАРИ
Краљ Петар II није абдицирао, то је Брозова кампања 17

ИНТЕРВЈУ: престолонаследник АЛЕКСАНДАР КАРАЂОРЂЕВИЋ
Личне трошкове плаћам из свог џепа 19

ИСТРАЖИВАЊА
Монархија која прати тренд 23

КЕНСИНГТОН ПАЛАТА
Завирите у дом Вилијама и Кејт 25

Međunarodna
Monarhistička
Konferencija

УМЕСТО УВОДНИКА

Уставна Монархија као средство на путу опоравка Србије

Има ли Србија "кеца у рукаву"? Србија ће можда морати да крене другим путем да би се извукла из финансијске кризе и убрзала приступање Европској Унији – путем Уставне Монархије. Сигурно би повратак Уставне Монархије после готово 70 година привукао пажњу медија, и без сумње поправио слику Србије у свету. А што се тиче Европске Уније? Не треба заборавити да су скоро половина земаља оснивача Европске Уније биле Уставне Монархије. Данас су четвртина Европских држава Уставне Монархије, а у Европској Унији то су Белгија, Данска, Луксембург, Холандија, Шпанија, Шведска и Велика Британија.

Да ли Уставна Монархија значи бољи живот? У ствари 5 од 10 најбогатијих земаља Европе су Уставне Монархије. Према статистичким показатељима, Луксембург је најбогатија земља у Европи, са највишим бруто домаћим производом (БДП) од 81,730 долара по становнику, мерено по паритету куповне моћи (ППП). Следи их Норвешка која заузима друго место у Европи са највећим БДП по становнику који износи 55,198 долара. Холандија је на 16. месту у свету по развијености економије, а рангирана је као десета по БДП (номиналном) по глави становника; БДП (према паритету куповне моћи) у Холандији је 40.433 долара. Данска је осма најбогатија земља у Европи с БДП (ППП) од 38.207 долара по становнику а Шведска је девета најбогатија земља у Европи са БДП (према паритету куповне моћи) по становнику од 37.525 долара.

Форбс је рангирао најбоље земље за живот у 2008. и та листа је показала да су то опет Уставне Монархије. Норвешка је на првом месту, постигавши 82% на ранг листи, док ни Шведска није много заостала са резултатом 81,4%. Остале Монархије у првих 10 укључују Нови Зеланд (79%), Данску (75%) и Холандију (74%).

Зашто Уставна Монархија? Зашто традиција? Да ли је предност имати вођу који није политички опредељен? Ко је ту да осигура јединство, континуитет и мир? Да ли Монархија помаже смањењу корупције?

Индекс перцепције корупције у 2010. показује да је скоро три четвртине од укупно 178 земаља имало резултат испод 5, мерено на скали од 10 (нема корупције) до 0 (високо корумпиране). Чак 12 од првих 20 рангираних земаља које су имале резултате изнад 7,5 су Монархије и укључују Данску, Нови Зеланд, Шведску, Канаду, Холандију, Барбадос, Аустралију, Норвешку, Луксембург, Јапан, Катар и Велику Британију. Србија је рангирана на 78. месту са резултатом 3,5. Ове европске Монархије су Уставне Монархије и оне пружају јединство, напредак и мир без политичког уплитања.

Ако Србија буде била Монархија, да ли ће то имати утицаја на њен путу ка Европској Унији? Свакако не може шкодити. Да ли ишта значи то што је Европска Комисија смештена у земљи која је Уставна Монархија? У ствари, нема нимало сумње да имиџ Монархије доноси новац. Прекоокеански туристи хрле на места која имају везе са Британском Краљевском породицом и на тај начин Велика Британија заради 500 милиона фунти годишње, открива истраживање Висит Британ.

Извештај Уједињених нација 2009. о друштвеном развоју показује да међу 187 рангираних земаља, 6 од првих 10 су Монархије: Норвешка, Аустралија, Канада, Холандија, Шведска, Јапан. Заправо, ако обратите пажњу на Годишњи извештај о квалитети живота у различитим земљама, приметићете да су више од половине земаља од првих 10 монархије (Велика Британија, Шведска, Норвешка, Холандија, Данска, Шпанија, Белгија, итд.). Дакле, веровали или не, живот би заправо могао бити много бољи под Уставном Монархијом. "Симбол је

конкретизација. Свако људско биће, чак и најлошији модерни људи, имају потребу за нечим опипљивим, нечим на шта могу указати и рећи себи и другима: "То је оно у шта ја верујем", или "то је оно што сам ја."

Па шта је негативно? Хоће ли Србија прихватити још добротворних прилога, веће шансе за улазак у Европску Унију, бољу слику о себи, пословне људе из целог света који радо гостују на Двору, и промовишу Србију широм света? Многи Срби подржавају ову идеју а други уживају у свим предностима које она доноси. "То би било само корисно за Србију, а не видим да би могло изазвати било какву штету." рекла је Јелена Тасић, студент из Београда.

Али да ли би Престолонаследник Александар и даље наставио да у потпуности посвећује свој живот Србији? Одговор је да! Чак и уз све те непрекидне активности он би желео да дође на престо. Типичан дан за Престолонаследника Александра и Принцезу Катарину састоји се од добротворних активности до промоције Србије међународној јавности и потенцијалним инвеститорима. Престолонаследник Александар доводи инвеститоре, проналази стипендије за образовање, и окупља важне јавне личности из целог света свакога месеца. Принцеза Катарина је спасила многе животе, прикупљајући милионе за помоћ и подршку. Краљевски пар стално путује широм света на сусрете са шефовима држава, најзначајнијим пословним људима и медијима а све са циљем да помогну Србији и српском народу. Све то доноси на десетине милиона годишње Србији. Постоји чак и организација под називом "Краљевина Србија", која је недавно основана у земљи са десетинама хиљада чланова.

Суштина свега је да би Краљевина Србија чини се била добар потез у пословном смислу.

Извор: *Balkan Business News Correspondent*

Кнез Павле Карађорђевић

КНЕЗ ПАВЛЕ КАРАЂОРЂЕВИЋ КОНАЧНО РЕХАБИЛИТОВАН

Исправка историјске неправде

Зато ћу учинити све да га вратим и сахраним у Србији. То, после рехабилитације, верујем, неће бити тако тешко

Виши суд у Београду рехабилитовао је кнеза Павла Карађорђевића, некадашњег намесника Краљевине Југославије. Решење о рехабилита- ији, на 15 куцаних страна, потписала је судија Весна Целетовић-Цуцић, а њиме је поништена одлука Државне комисије из септембра 1945.године, којом је кнез Павле проглашен ратним злочинцем и одузета су му сва грађанска права и имовна у земљи. Чином рехабилитације поништене су све правне последице наведене одлуке, укључујући и казну конфискације имовине. Судско решење је достављено адвокату принцезе Јелисавете Карађорђевић, кћерке кнеза Павла, која је поднела захтев за рехабилитацију свог оца пре три и по године.

Њ.К.В. принцеза Јелисавета Карађорђевић сматра да је овом пресудом завршена дугогодишња борба за исправљање историјске неправде према кнезу Павлу, и каже: "Много сам срећна. Знам да и мој отац то негде осећа. И зато ми је, у исто време, и много тешко јер знам колико је он патио због тога што је све што има дао својој земљи, а тако му се вратило. Али, сада му и Србија лепшим враћа... Живела сам за овај тренутак и надала му се. Не можете ни да замислите колико сам срећна што је неправда према моме оцу Кнезу Павлу коначно исправљена. Решење о рехабилитацији још нисам видела, то ћу учинити одмах, у четвртак. То ми је прво што ћу учинити. Жао ми је, једино, што вест он не може да чује. Она би му бар мало залечила патњу и ране, због оптужби, које су га болеле и под чијим притиском је, после, завршио и свој живот ван отаџбине коју је толико волео. Зато ћу учинити све да га вратим и сахраним у Србији. То, после рехабилитације, верујем, неће бити тако тешко."

Кнез Павле је први представник породице Карађорђевић који је рехабилитован пред нашим судовима. Иако га је идеолошки обојена историја послератне Југославије представљала као намесника који је склопио пакт са Хитлером, историјска истраживања и архивски документи показују да је кнез Павле настојао да спаси свој народ великог страдања. Према наводима поништене пресуде из 1945. године, новоуспостављена комунистичка власт теретила је Кнеза намесника да је "по преузимању власти погазио Устав. Да је узео целокупну власт у своје руке и игнорисао народне представнике", оптужен је "за закључивање Тројног пакта чиме је допринео агресивном рату сила осовине", као и да је "био задојен неодољивом мржњом према СССР".

Адвокатски тим за рехабилитацију кнеза Павла, предвођен професором Оливером Антићем, у судском процесу је доказао да Кнез није могао да буде осуђен као сарадник окупатора и ратни злочинац, пре свега због чињенице да из земље протеран после пуча 27. марта 1941., дакле пре почетка рата, након чега није имао никаквог утицаја на дешавања у ратом захваћеној Југославији.

Душанка Суботић-Хомен, адвокат кнегиње Јелисавете, изјавила је да је одбрана "и писменим доказима потврдила да потписивању Тројног пакта кнез Павле није присуствовао. А није ни могао да буде осуђен по закону који је важио у време за које су му приписана дела, нити је могао из изгнанства да чини злочине који су му стављени на терет". Госпођа Суботић-Хомен посебно је указала на пример ретроактивне примене прописа: "Декларације и прописи, примењени на кажњавање кнеза Павла, објављени су пет година после његовог протеривања. А једно од уставних начела је да нема ретроактивности у примени прописа. Такође, по тада важећем Уставу Србије у Краљевини Југославији, кнез Павле, као један од намесника није имао право да потписује, нити закључује Тројни пакт. То је 27.3.1941. године учинио председник Владе, Драгиша Цветковић."

Према њеним речима, кнез Павле је одлуком из 1945. године проглашен злочинцем из идеолошко-политичких разлога: "Управо ова

и Црне Горе фонд бр. 770 фас.бр. _____ описа бр. _____ презиме Карађорђевић

111-313

DEMOKRATSKA FEDERATIVNA JUGOSLAVIJA

DRŽAVNA KOMISIJA
ZA UTVRĐIVANJE ZLOČINA OKUPATORA
I NJIHOVIH POMAGAČA

F BROJ 3572

ODLUKA

o utvrđivanju zločina okupatora i njihovih pomagača

ZLOČINAC:

Prezime i ime: КАРАЂОРЂЕВИЋ ПАВЛЕ

Približna starost: рођен 28 априла 1893 године

Narodnost: Србин

Jedinica, zvanični položaj i čin: кнез из династије Карађорђевића

Poslednje boravište:

Ostali lični podaci: сжењен, отац троје деце

ŽRTVE ZLOČINA (OŠTEĆENICI):
(sa ličnim podacima)

Arhiv Jugoslavije Beograd

KRATAK OPIS I KVALIFIKACIJA ZLOČINA:

Издаја народа.- Гажење Устава.- Саботажа наоружања и припреме земље за рат.- Разбијање јединства народа Југославије.- Припрема агресивног рата.-

По преузимању намесничке власти, Павле Карађорђевић показао је Устав тиме, што је целокупну власт узео у своје руке као неограничени господар, игноришући народно представништво. За сво време, донесени су противуставни закони о неравноправности грађана, а спољна и унутрашња политика вођене су по његовом личном нахођењу, без обзира на интересе земље.

У својој унутрашњој политици Павле је развијао мржњу једног народа противу другога и тиме слабио његову отпорну снагу. Корупција и терор постале су обична ствар. Истовремено са оваквом унутрашњом политиком у спољној политици намесник Павле запојен неодољивом мржњом према С.С.С.Р. напушта дотадање савезе и наслон на демократске земље, а тајно укључује Југославију привредно и политички у потпуну зависност сила осовине. 1941 г. закључује Тројни пакт, пошто је претходно и систематски спроводио саботажу наоружања и припремао земљу на капитулацију.

Одвајањем од демократских земаља и потписивањем Тројног пакта, Павле је

НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ
ПОТПРЕТСЕДНИШТВО
Бр. 42
11 јануара 1947 г.
БЕОГРАД

2-496

На образложени предлог НКОЈ, Претседништво АВНОЈ-а доноси одлуку:

одлука о проглашењу Д. К. за ратног злочинца и народног непријатеља и о конфискацији његове имовине.

Члан 1.

Павле Карађорђевић, син Арсена Карађорђевића, оглашује се ратним злочинцем и народним издајником и сва његова лична имовина, без обзира где се налази, конфискује се у корист државе.

Архив Југославије Београд

Члан 2.

Ставља се у дужност Државној управи Народног одбора Србије да направи попис целокупне покретне и непокретне имовине Павла Карађорђевића те да исту узме под своју управу као државно добро, изузев "Музеја кнеза Павла" који се има предати Повереништву за просвету НКОЈ-е и којим ће се управљати по Правилнику који ће израдити Повереник за просвету НКОЈ-а. С правом у дворану својану музеј ће носити назив: "Музеј лажних уметности." Завичајни музеј

Члан 3.

Од целокупне конфисковане имовине Павла Карађорђевића образоваће се посебан фонд о чијем имену и примени има одлучити НКОЈ.

Члан 4.

Ова одлука ступа одмах на снагу и њено спровођење поверава се Поверенику за Трговину и индустрију.

Отпуштено

рехабилитација не само да говори о променама које се свакодневно код нас дешавају, него и о исправкама тако тешких неправди као што је ова. (...) Сматрам да ово решење има и историјски значај. Јер, кад се буду отвориле све архиве које су данас још затворене, српски народ ће добити сазнања до којих чак и у овом часу не може да дође. Ово је само још један прилог исправци историје коју смо учили."

Професор Антић каже да - иако је постојала сумња да су домаћи судови спремни да донесу пресуде које идеолошки мењају поглед на нашу историју - после предочених доказа другачија пресуда једноставно није била могућа: "Тако нешто би био велики скандал, а те судије би биле запамћене у историји да су два пута поновиле исти злочин. Ствари се више не могу крити под окриљем неких државних комисија и режимски контролисаних медија као што је било у Брозово време и такве неправде више нису могуће. Кнез Павле је био један од најумнијих Срба који је доживео злу судбину и кога је Запад на челу са Великом Британијом издао. Кнез је осуђен за најгоре дело на свету које постоји после геноцида. То је била политичка пресуда и оличење бахатости тадашњег режима. Пресуда није имала утемељење ни у чињеницама ни у праву."

Историчар и књижевник Миодраг Јанковић истиче да је реч о историјској пресуди, којим се враћа вера у правду у Србији: "Ово није историјски догађај само за породицу кнеза Павла, него за све нас. Јер, није исправљена неправда само према личности кнеза Павла, већ и према идеји монархије. Ово је велики допринос отрежњењу од комунизма код Срба, јер сада је једна велика лаж судски утврђена, та лаж на којој су се образовале генерације наше деце. Кнез Павле је био оклеветани државник који је покушао да спасе српски народ од онога што је уследило, од ратних страдања у Другом светском рату и геноцида у Хрватској. Сада коначно о његовој личности можемо да говоримо слободно и нико више не може да не верује да је то човек који је дао велику жртву овом народу".

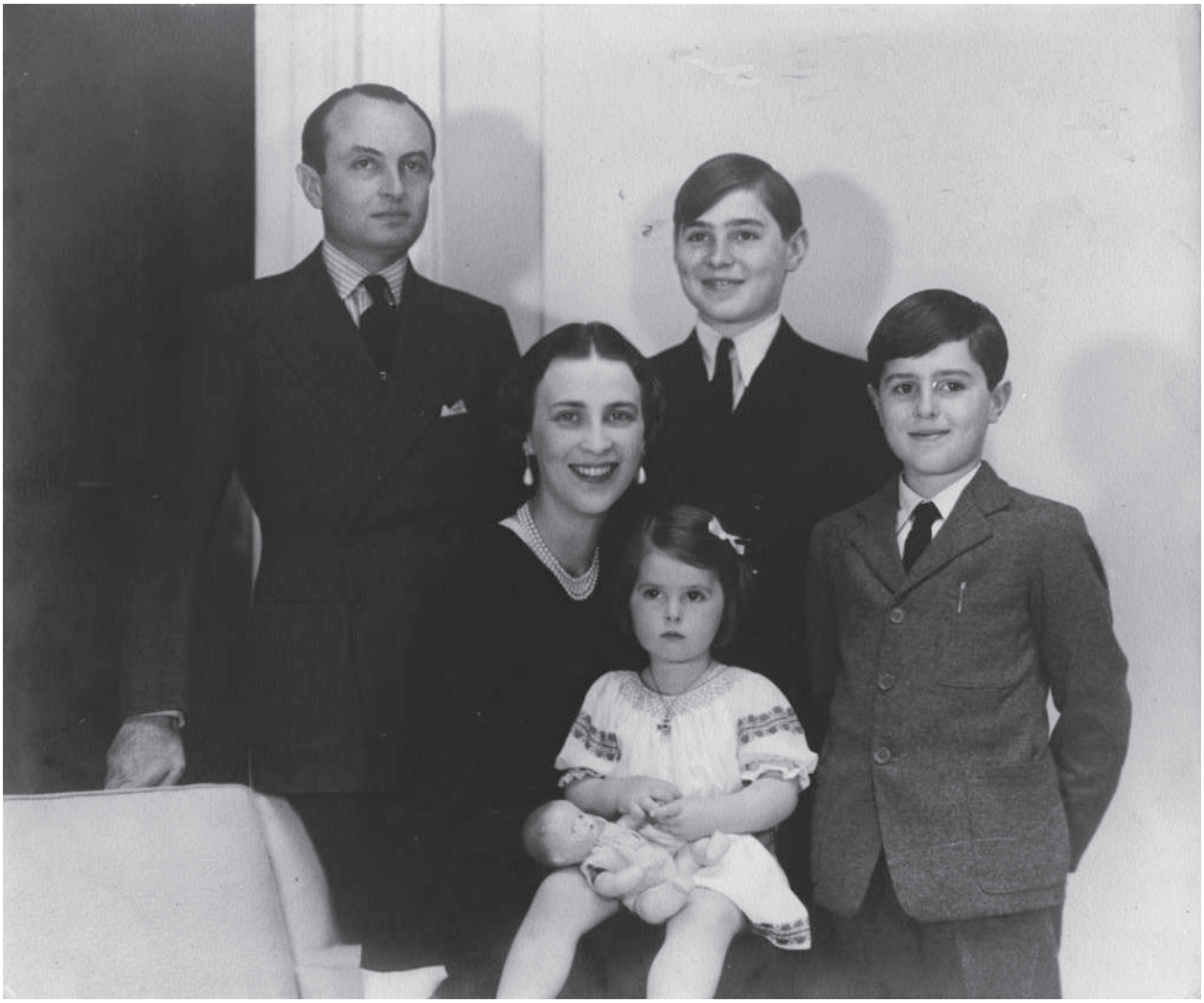

Кнез Павле Карађорђевић
са ћерком Јелисаветом

Црква Св. Ђорђа на Опленцу

ФОРМИРАН ОДБОР ЗА ЕКСХУМАЦИЈУ И ПРЕНОС ПОСМРТНИХ ОСТАТАКА

Сахрана кнеза Павла на јесен на Опленцу

Влада Републике Србије је на својој седници од 22. марта 2012. године формирала Организациони одбор за ексхумацију и пренос посмртних остатака чланова породице Карађорђевић у породичну крипту цркве Светог Ђорђа на Опленцу, чијим ће радом председавати председник Борис Тадић.

Овим ће бити омогућено исправљање историјске неправде која је нанета породици Карађорђевић, али ће поступак пребацивања посмртних остатака по свему судећи ићи у неколико фаза. Наиме, идеја која је стигла од престолонаследника Александра Карађорђевића да држава омогући да се посмртни остаци свих чланова породице, чији су гробови расути по целом свету, заједно у једном дану пренесу на Опленац није изводљива и инсистирање на томе значило би да се читава ствар поново одложи на неодређено време. Због тога ће, како смо сазнали, на Опленцу на јесен прво бити организована сахрана кнеза Павла.

Јелисавета: Нећу више да чекам

Његова ћерка принцеза Јелисавета Карађорђевић прва је покренула иницијативу за пренос посмртних остатака својих родитеља и брата, и инсистира да се то обави што пре.

Црква Светог Ђорђа на Опленцу

- Одлука Владе за мене је нешто најлепше што сам чула и драго ми је што су моја упорност и стрпљење уродили плодом. Држава је овом одлуком исправила историјску неправду, међутим, ја нећу дозволити да се због других чланова породице ствар одлаже у недоглед, јер је све договорено за октобар. Не знам да ли су разрешени проблеми са извршиоцем тестамента краља Петра II Евом Маријом Карађорђевић и да ли је краљица Елизабета дала пристанак за ексхумацију краљице Марије. Уколико то није завршено, онда је и процес преноса неизвестан, а ја неизвеснот више не могу да поднесем – каже принцеза Јелисавета Карађорђевић.

Она додаје да је била изузетно стрпљива и да је формирањем одбора држава показала да се њено стрпљење исплатило.

- Због одлуке комуниста мој отац је патио читавог живота, међутим држава Србија му је омогућила да најзад почива у својој земљи и њему ће се тако остварити највећа жеља, да се врати у своју Србију, жив или мртав, како је говорио – истиче принцеза.

Члан Крунског савета Душан Бабац, који је и члан Владиног одбора, ипак сматра да би појединачно враћање посмртних остатака било банално и да не би добило на значају какав заслужује овакав чин.

Техничке препреке

- Престолонаследник Александар Карађорђевић сматра да су јединство државе и породице у том историјском чину веома важни. Што се тиче правних препрека, неке су на прагу да се реше јер је Александар обавио разговор са краљицом Елизабетом. Она је спремна да помогне уколико и од државних органа то буде затражено. Такође, мислим и да су проблеми око краља Петра II решиви. Најважније је да се поделе превазиђу и да овај чин буде тачка спајања и породице и државе – каже Бабац.

Историчар Слободан Марковић каже да је формирање Одбора за пренос посмртних остатака Карађорђевића изузетно важна државна одлука српске владе али и он, као и принцеза, упозорава да се морају превазићи правно-техничке препреке око преноса посмртних остатака краља Петра II и краљице Марије.

- Симболички би било добро да се сви сахране у истом дану на Опленцу, јер су свима истог дана узели и држављанство и имовину. Међутим, треба проверити да ли је и како то изводљиво. Уколико није, онда не треба одлагати већ поодмаклу процедуру око преноса и ексхумације кнеза Павла и његове Породице. Смартрам да пошто је држава показала јединство у овом

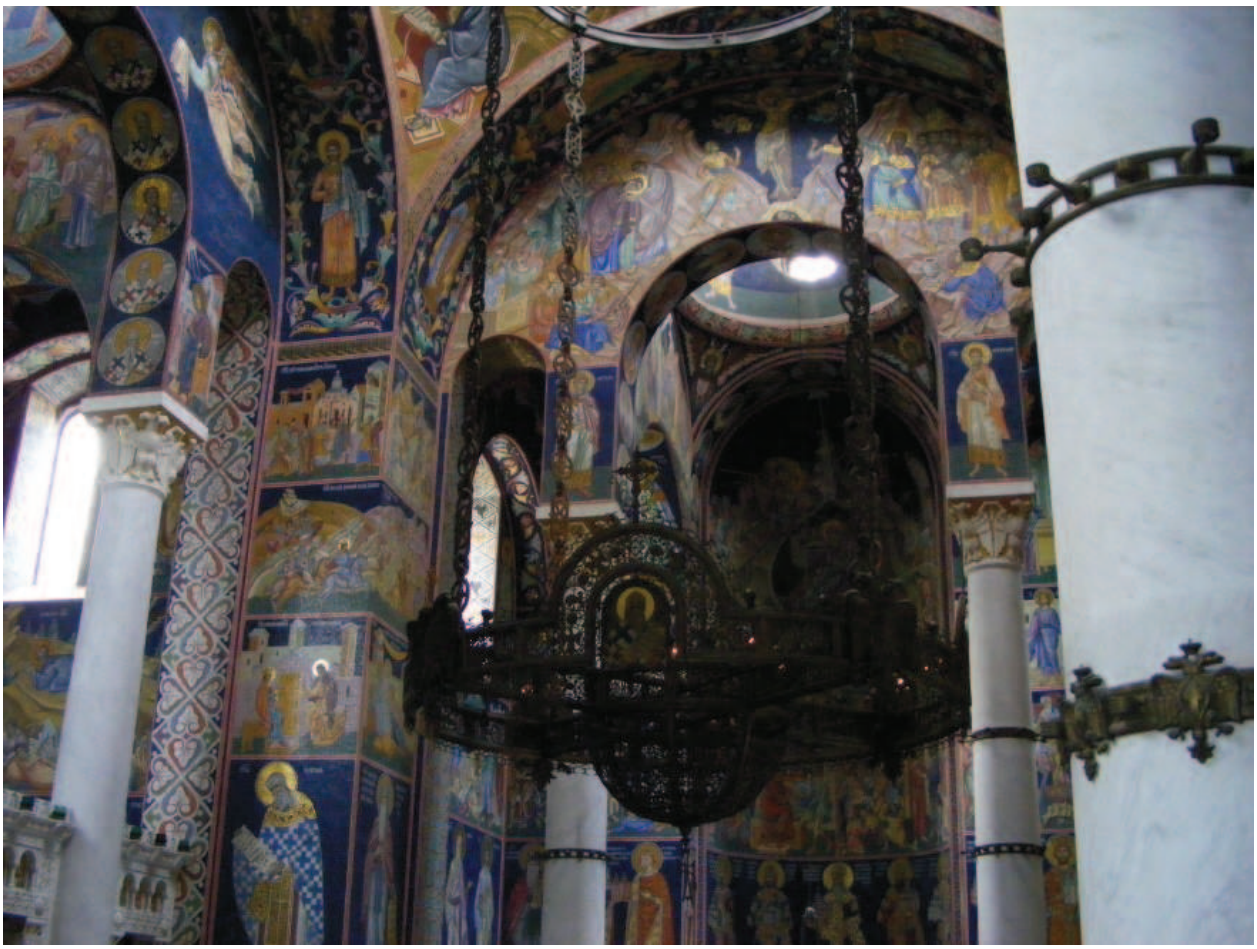

процесу, то треба да уради и породица – истиче Марковић.

Борис Тадић на челу одбора

Уз председника Бориса Тадића, у Одбору су министар дијаспоре Срђан Срећковић, министар културе Предраг Марковић, државни секретар у Министарству правде Слободан Хомен, посланик Срђан Миливојевић, академик Драгољуб Живојиновић, владика шумадијски Јован, члан Крунског савета Душан Бабац, кнегиња Јелисавета Карађорђевић, професор Факултета политичких наука Слободан Марковић, амбасадор у Француској Душан Батаковић, амбасадор у Америци Владимир Петровић, амбасадор у Швајцарској Милан Ст. Протић, Војислав Павловић из Балканолошког института и историчар Бојан Димитријевић.

Гробови расути по свету

Краљица Марија сахрањена је у Фрогмору у Великој Британији, краљ Петар II у Либертвилу у САД, краљица Александра у Атини, краљевић Андреј у САД, кнез Павле у Швајцарској, кнегиња Олга у Паризу, а кнежевић Никола у Великој Британији.

Њ.К.В. Принцеза Јелисавета Карађорђевић

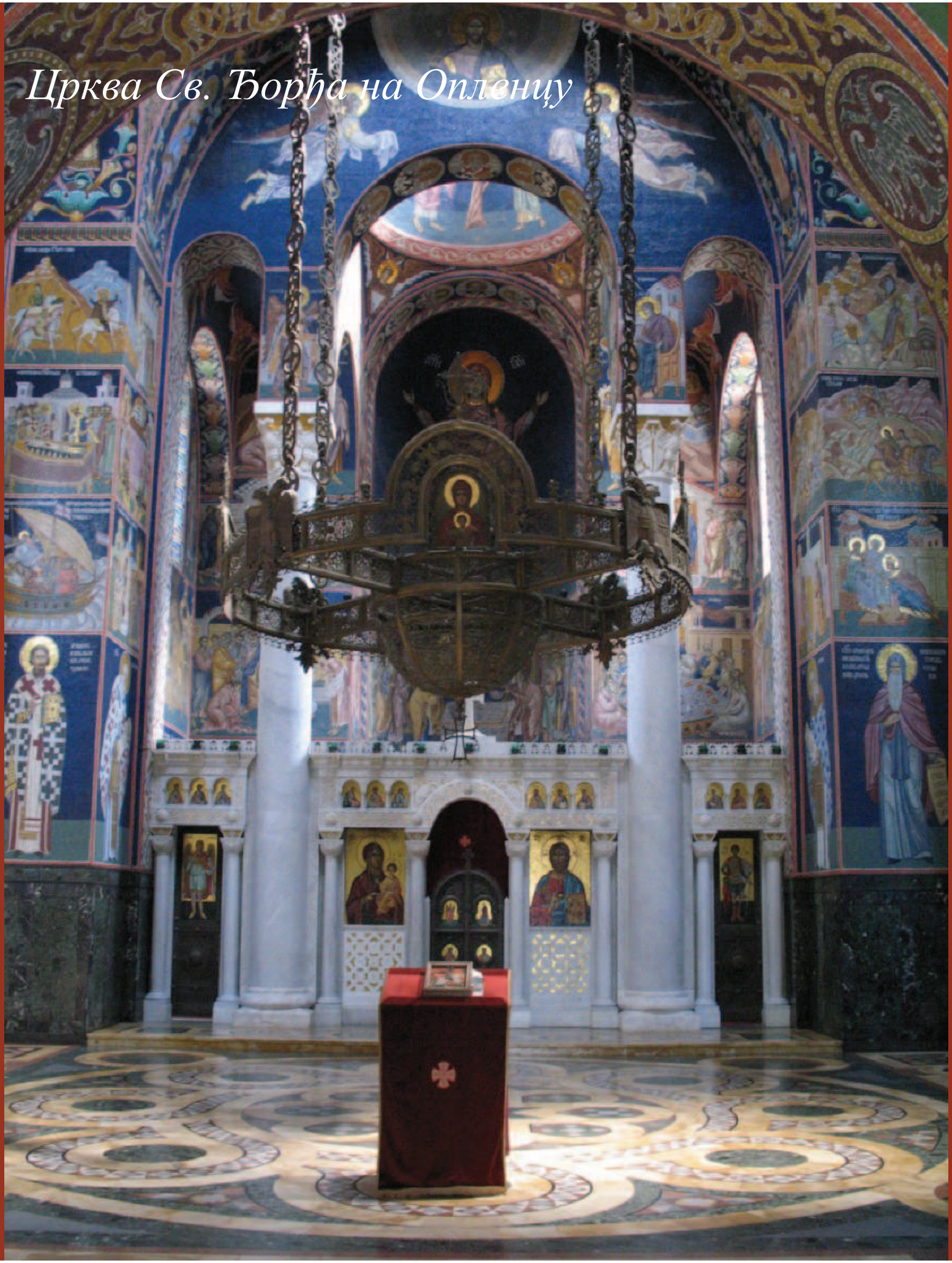
Црква Св. Ђорђа на Опленцу

Њ.В. Краљ Петар II и амерички председник Френклин Рузвелт

Бернард Монтгомери, Петар II и Винстон Черчич

ИСТОРИЧАРИ

Краљ Петар II није абдицирао, то је Брозова кампања

Група историчара недавно је представила два документа који по њима доказују да краљ Петар II никада није абдицирао и да су информације о томе представљале пропаганду комунистичког режима Јосипа Броза Тита.

Историчар Чедомир Антић је оценио да та документа неће утицати на положај породице Карађорђевић у Србији

Документи потичу из заоштавштине адвоката Ранка Брашића и односе се на 1945. и 1946. годину, речено је на конференцији за новинаре коју је организовала Канцеларија принца Александра Карађорђевића.

Историчар Чедомир Антић је оценио да та документа неће утицати на положај породице Карађорђевић у Србији, али да би требало да допринесу даљем отварању државе и борби за истину.

Антић је истакао да питање монархије није само политички чин, већ питање идентитета и додао да су слична питања отворена у Црној Гори, Бугарској и Румунији.

Професор Филозофског факултета Љубодраг Димић је навео да та документат показују да је краљ Петар лл у марту 1945. године пренео овлашћања на намесништво, и оценио да "намесништво не значи абдикацију".

Директор Института за савремену историју Момчило Павловић је подсетио да су тадшњи избори одржани у атмосфери репресије и страха, да је по подацима ликвидаирано 30.000 људи и да "краља нико није смео да брани у таквим околностима".

Историчари су, сагледавши кроз историјски и контекст односа великих сила у борби за превласт на Балкану тог времена - Велике Британије и Совјетског савеза, приказали дешавања у Србији на завршетку Другог светског рата.

Представљено је писмо из Југословенске краљевске амбасаде у Лондону које је Владимир Рибар упутио краљу Петру II са датумом 27. април 1945. године.

Други документ је извештај краљевског намесништва краљу Петру II са датумом 9. јун 1945. и писмо краља Ђорђа 21. фебруара 1946. године упућено "Драгом брату и рођаку, Вашем величанству Краљу Петру II".

Њ.В. Краљ Петар II Карађорђевић

Извор: *Тањуг*

ЊКВ Престолонаследник Александар II

ИНТЕРВЈУ: престолонаследник АЛЕКСАНДАР КАРАЂОРЂЕВИЋ

Личне трошкове плаћам из свог џепа

Држава је конфискацијом из 1947. године преузела на себе обавезу да се брине о дворском комплексу на Дедињу. - Уколико нам се врати имовина, нашли бисмо начина да финансирамо њено даље одржавање

Чим су објављени подаци о новцу који држава из буџета издваја за одржавање дворског комплекса на Дедињу, краљевска породица Карађорђевић одмах се нашла на удару дела сензационалистичке штампе и политичара који на овој, иначе јавности недовољној расветљеној теми, убирају политичке поене. О томе како у Србији заиста функционише дворски комплекс говори престолонаследник Александар Карађорђевић.

„У тренутку када сам се 2001. године уселио у дворски комплекс, он се налазио у стању потпуне оронулости. Био сам принуђен да продам имовину у Лондону како бих обавио најнеопходније поправке и обезбедио одржавање комплекса. У каквом стању се налазио комплекс, може се видети из извештаја државне комисије, урађеног 90-их година, као и из извештаја комисије приликом примопредаје 2001. године. Од 2001. године до средине 2004. године, када је дворски комплекс поново враћен на државни буџет, породица Карађорђевић финансирала је његово одржавање", каже Александар Карађорђевић.

Када је држава Србија заправо почела да финансира одржавање комплекса на Дедињу?

Дворски комплекс на Дедињу, који је саградио мој деда, краљ Александар Први, и који је приватно власништво мога оца краља Петра Другог, мојих стричева принца Томислава и принца Андреја, конфискован је Кардељевим декретом 1947. године. Одузимањем имовине држава је на себе преузела одговорност одржавања комплекса, из државног буџета. Тако је било током диктатуре, а и за време режима који је био на власти до 2000. године.

Да ли је тачна рачуница према којој је одржавање комплекса у последњих седам година коштало грађане Србије готово пет милиона евра?

Врло је важно једном за свагда разјаснити да се сви наши лични трошкови плаћају из мојих сопствених средстава, а не из буџета. Средства из буџета су намењена културним промоцијама, изложбама, туристичким посетама и редовном одржавању. Морате имати на уму да је приступ комплексу био забрањен претходних 60 година, а да је од 2001. неколико стотина хиљада посетилаца прошло кроз њега.

Од 2005. до данас, Фонд „Краљевски двор", у сарадњи с Министарством за културу, унапред планира буџет за одржавање, а на крају сваке године подноси се детаљан извештај. Сваке године ревизију врши и позната светска ревизорска компанија КПМГ.

Да ли је новац који држава издваја довољан за одржавање?

Не, није уопште. Новац који је држава давала од средине 2004. па до краја 2007. био је релативно довољан. После тога је сваке године издвајано све мање новца, па више нису могле да се наставе стално потребне поправке, које тако велика целина захтева да би могла да опстане. Нови кров на Белом двору прокишњава, што отежава коришћење ове зграде. Уз то - грејање и електричне инсталације у Белом двору захтевају озбиљне интервенције. Држава то зна, и мада ће крајњи трошкови услед овог немара бити много већи, не видим спремност да ишта предузме.

А јесте ли ви спремни на то?

Обавестио сам владу да, уколико се породична имовина врати у власништво, ми бисмо нашли начина да финансирамо даље одржавање. До тада обавеза владе је да одржава комплекс, с обзиром на то да је у њеном власништву као конфискована имовина. Желим да кажем да сам, захваљујући личним контактима, обезбедио бесплатну стручну рестаурацију највреднијих слика ликовне збирке дворског комплекса.

Колико људи је запослено у Фонду „Краљевски двор“ и ко им је послодавац – држава или породица Карађорђевић?

Фонд је правно лице регистровано 2001. у Министарству културе, одговорно за одржавање комлекса и за запослене кустосе, водиче и помоћно особље укључено у културне и туристичке активности, као и у текуће одржавање. Тренутно има 24 запослене особе, што није ни приближно довољно. Комплекс се простире на више од зграда. Комплекс се простире на 130 хектара парка и шуме, а састоји се од две палате и већег броја помоћних зграда. Ови објекти имају укупну површину од 8000 квадратних метара. За време диктатуре, овде је радио максималан број особља, а данас је број запослених у Фонду скоро занемарљив. Можете и да проверите, у циљу објек тивног обавештавања читалаца, коли ки број људи је ангажован у сличним државним установама.

Како оцењујете предлог законског решења за регулисање односа између породице Карађорђевић и државе Србије?

Био сам у прилици да погледам Нацрт закона који је Скупштини предложила Влада и морам да признам да не разумем бурне реакције, јер у том нацрту практично нема ничег конкретног.

Мислите да би нешто требало мењати у том нацрту закона?

Када је један овако празан закон изазвао такву јавну кампању, тешко је замислити каква би реакција била да је нечега заиста било у њему.

Како оцењујете ставове оних који вам негирају титулу престолоналседника?

Мој отац краљ Петар Други никада није абдицирао, те измишљотине о абдикацији се повремено појављују да би изазвале збрку у јавности. Исто тако је апсурдна прича о возу који је наводно напустио земљу 1941. године натоварен златом.

Њ.К.Б. Престолонаследник Александар II и Њ.К.Б. Принцеза Катарина

Извор: *ПОЛИТИКА*